

Grad Sarajevo
City of Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Grad Sarajevo

GRADSKA UPRAVA

Služba za urbano planiranje, investicije, stambene i komunalne poslove

Broj: 09-04-283/23
Sarajevo, 13.01.2023. godine

GRAD SARAJEVO
GRADSKO VIJEĆE GRADA SARAJEVA
N/r Jasmin Ademović, predsjedavajući

Bosna i Hercegovina - Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo - GRAD SARAJEVO
GRADSKO VIJEĆE

PRIMLJENO: 16 JAN 2023			
Org. jskl.	Broj	Prilog	Vrijednost
01-GU-04-	61/23		

Predmet: Dostava materijala za razmatranje Komisija za spomenike GV - dostavlja se; -

Poštovani,

U prilogu akta dostavljam:

- Općina Stari Grad - inicijativa za izgradnju spomenika šehidima '92-'95
- Općina Centar, MZ Crni Vrh- Gorica – Zahtjev za saglasnost postavljanja spomen ploče
- Rješenje – pristup informacija – Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika BiH

Molim Vas da navedene materijale dostavite Komisiji za spomenike Gradskog vijeća Grada Sarajeva.

S poštovanjem,

Pomoćnica gradonačelnice

Merima Arifhodžić, dipl. pravnik

Dostaviti

-naslovu

-a/a

Adresa: Hamdije Kreševljakovića 3
71000 Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 407 443
Fax: +387 33 208 341
Email: grad@sarajevo.ba
Web: www.sarajevo.ba

Broj: 10-48.2-6/22-67
Sarajevo, 26.12.2022. godine

Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljem tekstu: Komisija), rješavajući po zahtjevu **Merime Arifhodžić, pomoćnice gradonačelnice Grada Sarajeva** za pristup informacijama od 21.12.2022. godine, a na osnovu člana 14. stav 2. Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 28/00, 45/06, 102/09, 62/11 i 100/13) donosi

RJEŠENJE

odobrava se pristup traženim informacijama u posjedu Komisije, na način da se dostavljaju: prilog 1. peticija za proglašenje Zgrade Parlamentarne skupštine BiH i Zgrade prijateljstva između Grčke i BiH, nacionalnim spomenikom BiH i **prilog 2.** kopija spisa u vezi sa predmetom pristiglih do dana izdavanja ovoga rješenja.

Obrazloženje

Merima Arifhodžić, pomoćnica gradonačelnice Grada Sarajeva podnijela je 21.12.2022. godine, zahtjev kojim je traženo dostavljanje informacija, odnosno dostavljanje podnesene inicijative/peticije za zaštitu Zgrade Parlamentarne skupštine BiH i Zgrade prijateljstva između Grčke i BiH (kompletan predmet) i kompletnu kopiju spisa u vezi sa predmetom.

Postupajući po podnesenom zahtjevu, u skladu sa odredbom člana 14. stav 2. Zakona o slobodi pristupa informacijama, odobren je pristup traženim informacijama koje su u posjedu Komisije. U skladu sa gore navedenim, procjena okolnosti i činjenica je da je opravdano dostaviti tražene informacije, zbog čega je donesena odluka kao u izreci ovog rješenja, te se u prilogu dostavljaju:

- **Prilog 1.** peticija za proglašenje Zgrade Parlamentarne skupštine BiH i Zgrade prijateljstva između Grčke i BiH, nacionalnim spomenikom BiH, i
- **Prilog 2.** kopija spisa u vezi sa predmetom.

Sukladno članu 17. Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH (Sl. glasnik BiH broj: 49/06, 76/11 i 89/11), ime, prezime, adresa, e-mail i kontakt telefon podnosioca peticije (fizičkog lica) je zatamnjena, jer su u pitanju lični podaci trećeg lica.

Pouka o pravnom lijeku:

Podnosilac zahtjeva ima pravo protiv ovog rješenja izjaviti žalbu rukovodjocu javnog organa, u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.

Prilog: Kao u tekstu

Dostaviti:

1. Merima Arifhodžić, pomoćnica gradonačelnice Grada Sarajeva, Gradska uprava Grad Sarajevo
2. a/a

Popis dokumentacije koju podnosi(š) posjednik, ali ne potpada iz zakona

Popis dokumentacije i izvora o dobru kao i imaloj dokumentacije, koji su poznati posjedniku, ali nisu priloženi:

Izvor WEB:

<https://www.parlament.ba/Content/Read/1957title=ZgradaParlamentarneSkupstine%20u%20Sarajevu>

Nakon oslobođenja Sarajeva 1945. godine, Zamašsko inženjersko vijeće Bosne i Hercegovine (ZAVNOBH), kao preteča buduće Narodne skupštine, bilo je smješteno u zgradi dječije Centralne banke u Titovoj ulici. Zbog naraslih potreba Narodne skupštine Bosne i Hercegovine 1952. godine izgrađen je objekat u sarajevskom naselju Bistrik, no ubrzo je procijenjeno da ni njegovi kapaciteti ne mogu dugoročno zadovoljiti potrebe ove institucije. Stoga je već 1954. godine odlučeno da počnu pripreme za izgradnju nove skupštinske zgrade na lokaciji Marindvor, koji je odranije planiran kao budući administrativno-politički centar grada.

Iste godine raspisan je konkurs za dostavljanje arhitektonskih rješenja buduće zgrade Narodne skupštine Narodne Republike Bosne i Hercegovine na kojem je pobijedio projekat arhitekta Jurja Neidhardta. Na osnovu ovog projekta uskoro je izraden i investicioni plan koji je 1956. godine prihvaćen.

Iako su konkretne pripreme za izgradnju skupštinske zgrade na Marindvoru u Sarajevu počele još 1954. godine, ona je izgrađena tek 28 godina kasnije. Razlozi za tako dugo proljevanje izgradnje bili su dvojaki. S jedne strane, nesumnjivo su na odgađanje izgradnje uticali ekonomski razlozi, budući da se radilo o veoma ambicioznom građevinskom poduhvatu. S druge strane, u međuvremenu se ogledala i ideja o izgradnji objekta u kojem bi bili smješteni svi republički organi uprave. Tako je 1964. godine odlučeno da se pristupi izradi investiciono-tehničke dokumentacije za izgradnju objekta u kojem bi bili smješteni svi republički organi uprave, a koji bi bio izgrađen neposredno uz buduću zgradu Skupštine. Slično ovakve namjene je, prema tadašnjim planovima, trebalo da bude i stambeno i tehnički povezan sa zgradom skupštine, a planirano je bilo i formiranje zajedničke službe, koja bi administrativno-tehnički opsluživala Skupštinu, Izvršno vijeće i ostale republičke organe uprave.

Međutim, uprkos svemu, ponajviše iz ekonomskih razloga, početak izgradnje zgrade Skupštine, tada već Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine, odgađan je sve do 1976. godine. U međuvremenu se razbolio i autor projekta zgrade Skupštine Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine, tako da je gradnju zdanja na Marindvoru nastavio profesor Hamdija Salihović.

Današnja zgrada Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine je završetkom izgradnje 1982. godine postala sjedište Skupštine tadašnje Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine. Budući da se radilo o skupštini koja je imala složenu organizacionu strukturu, u okviru koje je djelovao veliki broj vjeća i komisija, ova zgrada morala je odgovoriti vrlo složenim funkcionalnim zahtjevima, ali i vizuelnim kriterijima. U vrijeme završetka njene izgradnje zgrada Skupštine Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine bila je u ovom dijelu Evrope jedina građevina takve namjene projektovana u stilu moderne.

Bilo je napomenuti da je konačni izgled skupštinske zgrade u izvjesnoj mjeri odstupao od prvobitnog projekta, koji je na anonimnom konkursu 1954. godine osvojio prvu nagradu. Današnja zgrada je, za cijeli jedan sprat viša, a napravljene su i naknadne izmjene izgleda same fasade. Vjerovatno najveće odstupanje od projekta nastalo je izostavljanjem vagnentnog oblika nad glavnom dvoranom, koji je u obliku ljuske trebalo da simbolizira okupljanje. Uprkos svemu, izgrađeni objekti skupštinske zgrade i republičkih organa uprave ipak su zadržali najvažnije elemente prvobitne ideje i vizije.

inace, zgrada Skupštine koncipirana je po principu kontrastnosti kao, prema Neidhardtovim riječima, "najvitalnijeg elementa arhitektonskog oblikovanja". Osmišljena je kao zgrada "sa strukom", odnosno "organski shvaćena arhitektura", što je, prema mišljenju autora projekta, bilo prvo simbolično oblikovni koncept u odnosu na nekođer Izvršnog vijeća, koji je svojom oblikovanom dvodjeljivostju

formi dva moćna obeliska trebalo likovno da simbolizira Bosnu i Hercegovinu i njezine dvije nepokojne cjeline.

Centralni unikatni prostor zgrade Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, poznat kao "Plava sala", polivalentan, a višeznašan i pravno lživim i na etničko-kulturnom razini. Ova "Plava sala" danas je jedan od najljepših ove vrste u Bosni i Hercegovini i regionu. A prije stvaranja ovog prostora bio je jedan od najzahtjevnijih zadataka i preokupacija arhitekta, ali i nacionalnog jednovremeno arhitektonskim oblicima.

Zgrada Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i danas je jedna od najpoznatijih i najprepoznatljivijih građevina u ovoj zemlji. Ova objekat svojom oblikom i funkcionalnom povezanošću sa Zgradom prijateljsava između Grčke i Bosne i Hercegovine, kojoj je smješten veoma broj institucija Bosne i Hercegovine, čini jedinstvenu arhitektonsku kompoziciju i administrativnu cjelinu smještenu u centralnom dijelu Sarajeva.

Cerovospratna građevina dužine 107 metara, korisne površine od oko 2500 kvadratnih metara danas zadovoljava potrebe Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i svih njenih djelatnosti, a u njoj su čak smješteni i pojedini organizacioni dijelovi Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i drugih institucija Bosne i Hercegovine. Osim Velike sale za zasjedanja koja raspolaže s 526 mjesta i dodatnih 112 mjesta na galeriji za posjetioce i novinare, te 17 mjesta za prevodioce, u zgradi se nalaze i Bijela sala sa 180 mjesta u kojoj zasjeda Predstavnički dom, te Plava sala sa 126 mjesta u kojoj zasjeda Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Za vrijeme ratnih desavanja u Bosni i Hercegovini (1992-1995) zgrada Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine nalazila se praktično na prvotnoj fronti, što je uzrokovalo velika oštećenja i njene fasade i unutrašnjosti. To je svakako bio jedan od razloga zbog kojih prvi poslijeratni saziv Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine nije zasjedao u skupštinskoj zgradi. Prvi radovi na obnovi oštećenog zdanja počeli su u jesen 1996. godine. I to obnavljanjem kropole. Početno radove na obnovi zgrade Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine finansirala je Evropska komisija i njihova svrha bila je ograničena na zaštitu od pada mla i vlage i stvaranje bitnog dijela oštećenog objekta u takvu takvu funkciju zbog nastupajućih potreba institucija Bosne i Hercegovine.

I tek drugi poslijeratni saziv Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine počeo je ponovo koristiti skupštinsku zgradu. U njoj je 26. novembra 1998. godine održana prva sjednica jednog od domova Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, tačnije konstituiranja jedinica drugog saziva Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Sjeločupan rad stručne službe ove institucije, koju je u tom periodu činilo svega desetak zaposlenih, odvijao se u dvije kancelarije. Ostatak zgrade koji je bio u funkciji koristile su druge institucije Bosne i Hercegovine.

U martu 2004. godine okončana je obnova Bijele sale. Tine su nakon 12 godina stvoreni uslovi da se zasjedanja domova ponovo održavaju u za to namijenjenim i projektnim prostorima. Sve do 22. marta 2004. godine, kada je u renoviranoj sali održana zajednička sjednica oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, sjednice njenih domova održavane su u sali na prvom spratu zgrade, koji je prije rata služio za potrebe protokolarnih i svečanih događaja.

Obnova Bijele sale imala je i svojevršno simboličko značenje budući da su zasjedanja u njoj predstavljala i lakorak ka etabliranju i jačanju ove zakonodavne institucije Bosne i Hercegovine. Traškove obnove saopštila je Evropska unija na osnovu sporazuma o finansiranju "Obnova 2000 - Evropa za Sarajevo".

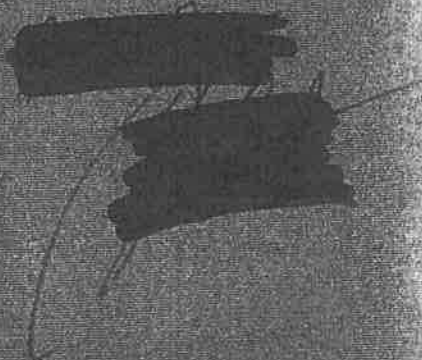
Godinu i po kasnije, 30. septembra 2005. godine, uz pomoć Vlade prijedorske Kraljevine Norveške, konačno je obnovljena i Velika sala u zgradi Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Sala u kojoj je prije rata zasjedala Skupština Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine, za vrijeme ozužanih sukoba, pretrpjela je ogromna oštećenja. Na odluku Vlade Kraljevine Norveške da na ova način pomogne institucionalnu obnovu Bosne i Hercegovine u velikoj mjeri uticalo je zadržanje i volja tadašnjeg predsjednika Parlamenta Kraljevine Norveške Jorgena Kosna, uz svestranu pomoć tadašnjeg norveškog ambasadora u našoj zemlji Henrika Ostada. Oni su zaslužni za to što je danas u potpunosti vidje uz čiju su pomoć predene prostorije arhive, uređni prostor, te i ostali intermedijalni zgrade Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Posljednja obnovljena sala Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Prva sala obnovljena je u funkciji u septembru 2008. godine, a njena obnova i poboljšanje finansirano je iz sredstava Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Međutim, dugo se, zbog objektivnih okolnosti i nedostatka neophodnih finansijskih sredstava, moralo čekati i na obnovu vanjskog izgleda zgrade Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, zapravo sve do 29. maja 2008. godine kada je potpisan Sporazum između Bosne i Hercegovine i Kraljevine Norveške o finansiranju rekonstrukcije i obnove fasade zgrade. Ovim je Kraljevina Norveška još jednom dala snažnu podršku poslijeratnoj obnovi i jačanju Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Duga i obuhvatna obnova zgrade, koja je trajala 11 godina, završena je tek početkom 2009. godine, kada je okončana sanacija njene fasade. Tokom obnove urađene su određene izmjene na fasadi, koje su bile u funkciji moderniziranja i poboljšanja izgleda zgrade.

Budući da su u međuvremenu obnovljene obje zgrade upravnog-administrativnog kompleksa u centru Sarajeva, u čijem sastavu je i zgrada Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, tek kada su u maju 2010. godine okončani radovi na obnovi Trga Bosne i Hercegovine, ova arhitektonika cjelina konačno je vratila svoju kompaktnost i potpunu vizuelnu upečatljivost. Obnova je finansirana iz budžeta institucija Bosne i Hercegovine i obuhvatala je isključivo zahvate koji su bili potrebni da bi se trgu vratio njegov prijeratni izgled, kako ga je projektirao arhitekta Dušan Džamonjs. Ovim je Bosna i Hercegovina vlastitim sredstvima obnovila trg koji nosi njeno ime, a Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine dobila ambijent dostojan uloge koju ova institucija treba da ima u bosanskohercegovačkom društvu.

Broj: 023-352-54/22-88
Sarajevo, 28.11.2022

Predmet: Graditeljska cjelina Zgrada Parlamentarne skupštine i Zgrada prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine (Zgrada Skupštine i Zgrada izvršnog vijeća Bosne i Hercegovine, Sarajevo – zahtjev za dostavu dokumentacije

Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika, na osnovu peticije/prijedloga, pokrenula je postupak za proglašenje Graditeljske cjeline Zgrada Parlamentarne skupštine i Zgrada prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine (Zgrada Skupštine i Zgrada izvršnog vijeća Bosne i Hercegovine), Sarajevo nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine

Za potrebe vođenja postupka, molimo da nam u što kraćem vremenskom roku dostavite sve vama raspoložive podatke o pomenutom dobru a posebno objektu muzeja, uključujući:

- tačnu lokaciju dobra (opština, naseljeno mjesto, katastarska čestica, katastarska opština, izvod iz katastra),
- sadašnjeg vlasnika i stanje (zemljišno-knjižni uložak, opis sadašnjeg stanja dobra sa fotografijama),
- dokumentaciju o izvornom stanju dobra, vrijeme izgradnje, opis, fotografije, popis literature u kojoj je moguće pronaći podatke o dobru i sl.),
- dokumentaciju o obnovi dobra;
- dokumentaciju o predviđenoj zaštiti i tekućem održavanju sa predračunom radova,
- eventualne posebne napomene, sugestije i vaš stav u vezi sa proglašenjem dobra nacionalnim spomenikom. Ukoliko ne pošaljete stav u vezi sa proglašenjem u roku od 15 dana od dana prijema ovog dopisa, smatraće se da se slažete sa prijedlogom za proglašenje dobra nacionalnim spomenikom.

Prema odredbama člana V stav 3. Aneksa 8. Opšteg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, u periodu od godinu dana od dana podnošenja prijedloga za proglašenje dobra nacionalnim spomenikom, odnosno do donošenja konačne odluke Komisije, svi nadležni organi vlasti, institucije i pojedinci dužni su da se suzdrže od preduzimanja mjera koje mogu oštetiti to dobro.

Napominjemo da je odredbom člana VIII Aneksa 8. propisana obavezna saradnja sa Komisijom za očuvanje nacionalnih spomenika, uključujući i pružanje traženih informacija.

Tražene podatke možete poslati na adresu Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika, Maršala Tita 9a, Sarajevo. Kontak telefoni broj: 033/276 -760

S poštovanjem,

Dostaviti:

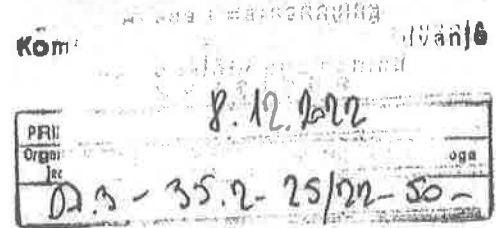
- Federalno ministarstvo prostornog uređenja;
- Zavod za zaštitu spomenika u sastavu Federalnog ministarstva kulture i sporta;
- Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove;
- Grad Sarajevo;
- Općina Centar Sarajevo;
- Arhiv Bosne i Hercegovine;
- Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine;
- Historijski arhiv;
- Kantonalni zavod za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Sarajevo;
- a/a

71000 Sarajevo Hamdije Kreševljakovića 96, www.fgu.com.ba e-mail: uprava@fgu.com.ba

Broj: 01-26-2-2460/2022
Datum; 06.12.2022. godine

KOMISIJA/POVJERENSTVO ZA OČUVANJE
NACIONALNIH SPOMENIKA
Maršala Tita 9a
71 000 Sarajevo

Predmet - Graditeljska cjelina Zgrada Parlamentarne skupštine i Zgrada prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine (Zgrada Skupštine i Zgrada Izvršnog vijeća Bosne i Hercegovine) Sarajevo - odgovor dostavljamo

Veza Vaš broj: 07.3-35.2-54/22-88 od 28.11.2022. godine

Dopisom kao u svezi tražite, da vam sukladno odredbi članka VIII Aneksa 8. kojim je propisana suradnja sa Komisijom za očuvanje nacionalnih spomenika, uključujući i pružanje traženih informacija, dostavimo podatke i informaciju.

U dopisu koji je dostavljen na više naslova i na ovu Upravu tražite:

- točnu lokaciju dobra (općina, naseljeno mjesto, katastarska čestica, katastarska općina, izvod iz katastra);
- sadašnjeg vlasnika i stanje, zemljišno-knjižni uložak, opis sadašnjeg stanja dobra sa fotografijama;
- dokumentaciju o izvornom stanju dobra, vrijeme izgradnje, opis, fotografije, popis literature u kojoj je moguće pronaći podatke o dobru i sl.;
- dokumentaciju o obnovi dobra;
- dokumentaciju o predviđenoj zaštiti i tekućem održavanju sa predračunom radova;
- eventualno posebne napomene, sugestije i naš stav u svezi sa proglašenjem dobra nacionalnim spomenikom.

Navedene informacije dostavljamo:

- Kopije katastarskog plana ne nalaze se u službenoj evidenciji Federalne uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove i iz toga razloga nismo u mogućnosti iste dostaviti. Katastarsku evidenciju vode općine na čijoj teritoriji se nalazi područje za koje tražite katastarski plan tako da iste možete tražiti od općinskog nadležnog organa.

-Također, u službenoj evidenciji Federalne uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove se ne nalazi niti jedan od gore navedenih i traženih podataka.

Smatramo nepotrebnim davati sugestije i zauzimati stav u svezi sa proglašenjem navedenih nekretnina - dobra nacionalnim spomenikom, a vjerujemo da će Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika uz svu prikupljenu i pažljivo razmotrenu dokumentaciju, uzimajući sve činjenice u obzir, kao stručna Komisija donijeti pravilnu odluku, a što joj je i nadležnost i zadatak.

S poštovanjem,

Dostaviti:

1.KOMISIJA ZA OČUVANJE NACIONALNIH SPOMENIKA

Maršala Tita 9a 71000 Sarajevo

2.a/a

